

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAUČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAUČNOM SATU

Škola: OŠ „Dr. Franjo Tuđman“ B. Manastir

Razred: 4. razred

Vjeroučiteljica: Danijela Zelić

Nastavna cjelina: Zemlja je naša i Božja kuća

Nastavna tema: Zajedno stvarati i čuvati svijet

Nastavna jedinica: Edenski vrt

Ključni pojmovi: Edenski vrt, čovjek sustvaratelj

CILJ: Učenici će shvatiti da su sustvaratelji svijeta, gospodari i čuvari prirode.

ISHODI:

Obrazovni / kognitivni : - Učenici će objasniti pojam sustvaratelj;

- Učenici će rastumačiti biblijsku sliku stabla spoznaje dobra i zla.

Odgajni / afektivni : - Učenici će obrazložiti da je Bog čovjeku povjerio da bude gospodar i čuvar prirode.

Djelatni / funkcionalni ili psihomotorički:

- Učenici će demonstrirati da su sustvaratelji svijeta.

Metodički sustav: Interpretativno-analitički

Oblici rada: frontalni, individualni, grupni rad

Aktivnosti učenika: gledanje, slušanje, uspoređivanje, zaključivanje

Nastavne metode:

1. verbalne: 2. vizualne:

a) metoda usmenog izlaganja,   a) metoda pokazivanja

b) razgovora   b) metoda pisanja

c) čitanja

3. Stvaralačko izražavanje: a) uspoređivanje

4. Molitva i molitveno izražavanje

Nastavna sredstva:

- tekstualna: interpretirani prepričani tekst stvaranja svijeta PRILOG 1, Sveti pismo, udžbenik: „Na putu vjere“ ; nastavni listići s rečenicama i pitanjima

Nastavna pomagala: ploča, kreda, slijepa karta Republike Hrvatske PRILOG 2, vrećica sa predmetima: kamenčići, školjke, drveni prutići, čepovi, dijelovi kemijske olovke

Korelacija: hrvatski jezik : interpretacija teksta; priroda i društvo: čuvanje okoliša

Plan ploče:

EDENSKI VRT

Čovjek je sustvaratelj Božji. Od postojeće materije on može stvarati nove stvari. Bog je čovjeku povjerio Zemlju da ju obrađuje i čuva. Ljubav ga vodi činiti dobro za sebe, druge i Zemlju.

Zadaci za provjeru ostvarenosti ishoda:

Objasni pojam sustvaratelj svijeta.

Rastumači biblijsku sliku stabla spoznaje dobra i zla.

Obrazloži zašto je čovjek dužan brinuti se za prirodu.

Pokaži da si sustvaratelj svijeta ukrašavajući predmetima slijepu kartu Republike Hrvatke.

Izvori za pripremanje nastavnika: *Na putu vjere*, udžbenik za katolički vjeroučitelj četvrtog razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, Biblija, mrežne stranice

<https://www.google.hr/search?q=slijepa+karta+hrvatske&espv>

Izvori za pripremanje učenika: *Na putu vjere*, udžbenik za katolički vjeroučitelj četvrtog razreda osnovne škole, Kršćanska sadašnjost, mrežne stranice

<https://www.google.hr/search?q=slijepa+karta+hrvatske&espv>

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. Meditativno-molitveni početak
2. Motivacija
3. Najava teksta
4. Prvi susret s tekstrom
5. Kratka doživljajno-spoznajna stanka
6. Izražavanje prvih dojmova
7. Drugi susret s tekstrom
8. Interpretacija u užem smislu
9. Sinteza
10. Aktualizacija
11. Meditativno-molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. Meditativno-molitveni početak

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga...

Gospodine, Bože naš,

Divno je ime tvoje po svoj zemlji.

Gledam ti nebesa, djelo prstiju tvojih,

Mjesec i zvijezde što ih učvrsti.

Prema Ps 8

2. Motivacija

Oluja ideja na riječ:

RIJEĆ

(Motivacija je ponavljanje gradiva sa prošlog sata. Božja riječ je stvaralačka.)

3. Najava teksta

Vjeroučitelj najavljuje tekst knjige Postanka 1, 1-31. 2, 4: (Tekst je prepričan prilagođeno dobi vjeroučenika i interpretiran za bolje razumijevanje.) **Čitat ćemo prepričan tekst o stvaranju svijeta i čovjeka, na njega se nadovezuje tema o rajskom vrtu. Napisat ćemo naslov Edenski vrt.**

4. Prvi susret s tekstrom

Vjeroučitelj interpretativno čita najavljen tekst:

Stvaranje svijeta i čovjeka

Bog je oduvijek pun ljubavi i mudrosti. Jedan dan je zaželio stvoriti nešto beskrajno i savršeno. Rekao je: „Neka nastane svemir, a u svemиру jedna prekrasna planeta Zemlja“. Zemlja je u početku bila pusta i prazna. I kaže Bog: „Neka nastane blještava, topla svjetlost. Ona će davati život i grijati moju zemlju.“ Kad se pojavila svjetlost Bog je postao još sretniji i maštovitiji pa je rekao: „Neka nastane plavo nebo i na njemu bijeli oblaci, a ispod neba neka nastanu mora.“ Cijela zemlja je bila pokrivena morima. Bog je gledao u more i divio se njegovoj veličini. Sjeti se Bog da je ispod mora rahla, plodna, meka zemlja i kaže: „Nek se skupi more i nek se pokaže zemlja“. Tako nastane kopno. Bogu se crno kopno učini malo turobno i pomisli kako bi zelena boja bila ljepša. Kaže Bog: „Neka naraste zelena trava i velika stabla i šareno cvijeće...i neka imaju sjeme koje će donositi plod“. Učini se Bogu malo mračno i odluci Bog da Zemlja ima svoja svjetlila koja će joj davati poseban sjaj. I kaže Bog: „Neka nastane veliko jarko sunce, neka nastane mjesec i biserne zvijezde. Bog se divio svemu što je stvorio jer je sve bilo jako dobro. Tražio je pogledom što treba popraviti, ali nije ništa našao. Od silne sreće kaže Bog: „Neka nastanu ribe u moru, hobotnice i kitovi. Neka iznad mora leti šarene ptice, a po travi hodaju raznovrsne životinje“. Bog je na trenutak pomislio da je njegovu stvaranju kraj jer je Zemlja bila krasna i skladna. Gledao je kako je sve dobro i pomisli: „Želim da na zemlji postoji stvorenje koje je slično meni, ali ne po izgledu. Želim stvoriti biće koje može razmišljati i praviti nove stvari na zemlji od svega što već postoji. Želim da gospodari i čuva moju dragocjenu Zemlju. Želim da je to biće slobodno i sretno i da ima srce kojim će voljeti, mojom ljubavlju, sebe i sva stvorena bića oko sebe.“ Napuni se Bogu srce ljubavlju i izdahne prema Zemlji, a od njegova se daha i zemlje stvore ljudi.

5. Kratka doživljajno-spoznajna stanka

Učenicima ostaviti nekoliko trenutaka u kojima će vjeroučenici sabrati dojmove nakon čitanja teksta.

6. Izražavanje prvih dojmova

Vjeroučenici izražavaju prve dojmove nakon čitanja teksta.

Ima li nepoznatih riječi u tekstu?

Što ti se najviše svidjelo u tekstu?

7. Drugi susret s tekstrom

Vjeroučenici čitaju tekst u sebi.

Vjeroučitelj daje uputu:

Podvuci žutom bojom rečenicu koja ti se najviše svidjela.

8. Interpretacija u užem smislu

Koju si rečenicu podvukao?

Podijeliti učenike u pet skupina.

Skupine imaju nazive:

EDEN

STABLO SPOZNAJE

RIJEKA

VRT

IME

Skupina EDEN dobiva zadatak:

Onda Bog zasadi vrt na istoku, u Edenu, i u njega smjesti čovjeka koga je načinio.

Pročitaj rečenicu.

Riječ EDEN na hebrejskom znači SREĆA. Kakav je onda vrt koji se zove EDEN?

Kako čovjek živi u EDENU? Kakav je čovjek kojega je Bog stvorio? Posluži se pročitanim tekstom.

Skupina STABLO SPOZNAJE dobiva zadatak:

Tada Gospodin, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla-pogledu zamamljiva, a dobra za hranu-i stablo života, usred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla.

Pročitaj rečenicu.

Objasni riječ SPOZNATI. Što možemo spoznati? Kako možemo spoznati dobro? Kako možemo spoznati zlo?

Kako bi objasnio biblijsku sliku STABLO SPOZNAJE DOBRA I ZLA?

Kakav je čovjek kojega je Bog stvorio? Posluži se pročitanim tekstom.

Čime čovjek može spoznati dobro i zlo?

Skupina RIJEKA dobiva zadatak:

Rijeka je izvirala iz Edena da bi natapala vrt, odakle se granala na četiri kraka.

Pročitaj rečenicu.

Riječ EDEN na hebrejskom znači SREĆA. Kakav je onda vrt koji se zove EDEN? Na sumerskom jeziku riječ EDIN znači OAZA. Što nam sumerki jezik govori o vrtu? Što rijeke znače za čovjeka? Što mislis kakav je život u vrtu kojega natapa rijeka koja se grana na četiri kraka? Posluži se pročitanim tekstom.

Skupina VRT dobiva zadatak:

I Gospodin Bog, uzme čovjeka i postavi ga u Edenski vrt da ga obrađuje i čuva.

Pročitaj rečenicu.

Riječ EDEN na hebrejskom znači SREĆA. Kakav je onda vrt koji se zove EDEN?

Što znači kada kažemo da je čovjek „postavljen u Edenski vrt da ga obrađuje i čuva“?

Što Bog povjerava čovjeku? Što je čovjekova dužnost? Kada kažemo da je čovjek slobodan, što to znači?

Posluži se pročitanim tekstom.

Skupina IME dobiva zadatak:

Čovjek nadjene imena svoj stoci, svim pticama u zraku i životinjama u polju.

Tko stvara životinje u Edenskom vrtu? Zašto je čovjek nadjenio imena životinjama i stoci ako ih je Bog stvorio? Što je Bog čovjeku povjerio? Po čemu se čovjek razlikuje od drugih živih bića? Posluži se pročitanim tekstom.

Kad su učenici završili zadatke slijedi izlaganje. Skupine izlažu po redu kako su navedene. Vjeroučitelj pomaže potpitanjima.

9. Sinteza

Bog je stvorio Edenski vrt. Edenski vrt rajske vrt. Rajske vrt je mjesto u kojem je čovjek stvoren da živi sretno i vječno. Bog je čovjeku podario razum, srce i slobodu. Razum čovjeku omogućuje da spoznaje stvari i pojave oko sebe, a sloboda da izabire svoje postupke. Biblijska slika koja nam to govori je slika stabla spoznaje dobra i zla. Kada je čovjek spoznao zlo i za njega se slobodno odlučio prestao je biti uvijek sretan i njegov život nije više bio vječan. Bog zadužuje čovjeka da čuva i obrađuje sve što mu je dano. Čovjek može obrađivati i mijenjati Božje darove. Čovjek je SUSTVARATELJ Božji na Zemlji. Od postojeće materije stvara nove stvari. Drvo postane stol. Bog vjeruje čovjeku da će zbog dara ljubavi činiti dobro.

Zapisat ćemo:

Čovjek je sustvaratelj Božji. Od postojeće materije on može stvarati nove stvari. Čovjeku je Zemlja povjerena da ju obrađuje i čuva. Ljubav ga vodi činiti dobro za sebe, druge i Zemlju.

10. Aktualizacija

Vjeroučitelj daje zadatak:

Sada kada znamo da je čovjeku zemlja povjerena da ju obrađuje i čuva i da na Zemlji sudjeluje u Božjem stvaranju vi ćete riješiti jedan zadatak.

Pred sobom imam papir na kojemu su ocrtane granice Republike Hrvatske. U vrećici imam neke predmete. Kartu ću premazati ljepilom. Dvoje po dvoje ćete doći i izvući nešto iz vrećice. Sami ćete odlučiti što ćete s tim učiniti.

U vrećici se nalaze predmeti: nekoliko kamenčića, školjkica, listića, žitarica, drvenih prutića (nešto što se može razgraditi). U vrećici se također nalazi nekoliko čepova, gumica, dijelova pokidane kemijske. U vrećici se također nalazi i nekoliko papirića na kojima piše: NACRTAJ NEŠTO.

Učenici dolaze dvoje po dvoje i vade predmete iz vrećice. Vjeroučitelj daje uputu da sami odluče što će napraviti s predmetom kojega su izvukli. Na prazne papiriće vjeroučenici mogu nacrtati što žele i odlučiti hoće li papirić zalijepiti ili baciti u koš.

Nakon što učenici završe zadatka slijedi kratki razgovor. Vjeoučitelj objašnjava da sve što je Bog stvorio su trebali zalijepiti na kartu, sve što je otpad i zagađuje prirodu trebali su baciti u koš. Sve što su nacrtali, a dobro je i korisno za čovjeka trebali su zalijepiti, sve što nije korisno i nije dobro za čovjeka trebali su baciti u koš. Kratka diskusija uspješnosti zadatka.

11. Meditativno-molitveni završetak

Vjeroučitelj predvodi molitvu prema Psalmu 8.

Ti si Gospodine čovjeku dao vlast nad djelima ruku tvojih,

sve si mu pod noge podložio, sve si mu povjerio.

Gospodine, Bože naš, divno je ime tvoje po svoj zemlji!

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu...

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

PRILOG 1

Stvaranje svijeta i čovjeka

Bog je oduvijek pun ljubavi i mudrosti. Jedan dan je zaželio stvoriti nešto beskrajno i savršeno. Rekao je: „Neka nastane svemir, a u svemiru jedna prekrasna planeta Zemlja“. Zemlja je u početku bila pusta i prazna. I kaže Bog:“Neka nastane blještava, topla svjetlost. Ona će davati život i grijati moju zemlju.“ Kad se pojavila svjetlost Bog je postao još sretniji i maštovitiji pa je rekao: „Neka nastane plavo nebo i na njemu bijeli oblaci, a ispod neba neka nastanu mora.“ Cijela zemlja je bila pokrivena morima. Bog je gledao u more i divio se njegovoj veličini. Sjeti se Bog da je ispod mora rahlja, plodna, meka zemlja i kaže: „Nek se skupi more i nek se pokaže zemlja“. Tako nastane kopno. Bogu se crno kopno učini malo turobno i pomisli kako bi zelena boja bila ljepša. Kaže Bog: „Neka naraste zelena trava i velika stabla i šareno cvijeće...i neka imaju sjeme koje će donositi plod“. Učini se Bogu malo mračno i odluči Bog da Zemlja ima svoja svjetlila koja će joj davati poseban sjaj. I kaže Bog: „Neka nastane veliko jarko sunce, neka nastane mjesec i biserne zvijezde. Bog se divio svemu što je stvorio jer je sve bilo jako dobro. Tražio je pogledom što treba popraviti, ali nije ništa našao. Od silne sreće kaže Bog: „Neka nastanu ribe u moru, hobotnice i kitovi. Neka iznad mora lete šarene ptice, a po travi hodaju raznovrsne životinje“. Bog je na trenutak pomislio da je njegovu stvaranju kraj jer je Zemlja bila krasna i skladna. Gledao je kako je sve dobro i pomisli: „Želim da na zemlji postoji stvorene koje je slično meni, ali ne po izgledu. Želim stvoriti biće koje može razmišljati i praviti nove stvari na zemlji od svega što već postoji. Želim da gospodari i čuva moju dragocjenu Zemlju. Želim da je to biće slobodno i sretno i da ima srce kojim će voljeti, mojom ljubavlju, sebe i sva stvorena bića oko sebe.“ Napuni se Bogu srce ljubavlju i izdahne prema Zemlji, a od njegova se daha i zemlje stvoreni ljudi.

PRILOG 2

DODATAK: VREDNOVANJE

Zaokruži točne odgovore:

Edenski vrt je: a) Rajske vrt na Zemlji

- b) izmišljen vrt
- c) vrt sretnih ljudi
- d) vrt tužnih ljudi

Objasni tvrdnju: Čovjek je SUSTVARATELJ Božji.

Uz pomoć riječi RAZUM, SLOBODA, DOBRO, ZLO obrazloži biblijsku sliku STABLO SPOZNAJE DOBRA I ZLA.

Je li čovjek opravdao povjerenje koji mu Bog je dao da Zemlju obrađuje i čuva?

A) da

Obrazloži.

B) ne

Obrazloži.